

Blokada rachunku na zlecenie Szefa KAS

Szef Krajowej Administracji Skarbowej może zażądać blokady rachunku bankowego, rachunku prowadzonego w SKOK, a także związanych z nimi rachunków VAT w przypadku wystąpienia podejrzenia, że rachunki te są związane z wyłudzeniami skarbowymi. Rachunki można zablokować na 72 godziny z możliwością przedłużenia blokady do 3 miesięcy. Zablokować można rachunki tzw. podmiotów kwalifikowanych – przede wszystkim przedsiębiorców.

Możliwość blokowania rachunków bankowych została wprowadzona ustawą z 24 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2491). Przepisy umożliwiające zastosowanie tego środka weszły w życie 30 kwietnia 2018 r., a już od 22 sierpnia 2018 r. zostały zmienione. Główna zmiana polega na ograniczeniu możliwości zaskarżenia działań Szefa KAS. Zmiany spowodowały, że blokady dokonanej na 72 godziny nie można w ogóle zaskarżyć, a postanowienie o przedłużeniu blokady można zaskarżyć dopiero po wniesieniu zażalenia.

Na podstawie wprowadzonych 30 kwietnia 2018 r. przepisów Ordynacji podatkowej rachunki podmiotów kwalifikowanych są monitorowane przez Szefa KAS w celu ustalenia, czy są one wykorzystywane do wyłudzeń skarbowych. Gdy istnieje takie podejrzenie, Szef KAS może rachunek zablokować na 72 godziny z możliwością przedłużenia blokady do 3 miesięcy (art. 119zv i art. 119zw Ordynacji podatkowej – dalej O.p.).

Do zablokowania rachunku na 72 godziny wystarczy więc tylko podejrzenie Szefa KAS. Do przedłużenia blokady wymagane jest ponadto uzasadnione przekonanie, że zagrożone wyłudzeniem jest zobowiązanie podatkowe przekraczające 10 000 euro. W obu przypadkach kryteria blokady rachunku są mało precyzyjne, co ogranicza albo nawet uniemożliwia obronę przed nieuzasadnionym blokowaniem rachunku przez Szefa KAS. Utrudnia też kwestię dochodzenia odszkodowania od Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przedsiębiorcy taką blokadą.

Jakie rachunki są objęte kontrolą Szefa KAS

Stałym monitoringiem Szefa KAS są objęte rachunki:

- osób fizycznych będących przedsiębiorcami,
- osób fizycznych prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek (niebędących przedsiębiorcami), np. rolników,
- osób prawnych,
- jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

Potocznie przyjmuje się, że monitorowanie (i blokowanie) rachunków obejmuje wyłącznie rachunki przedsiębiorców. Katalog podmiotów kwalifikowanych został jednak określony bardzo szeroko i obejmuje on nie tylko przedsiębiorców. Tylko rachunki osób fizycznych nieprowadzących działalności (prywatne) nie są objęte tym systemem. Ale już rachunki wspólne osób prywatnych i podmiotów kwalifikowanych mogą być blokowane.

Blokada może obejmować bankowe rachunki rozliczeniowe ww. podmiotów oraz rachunki tych podmiotów prowadzone w SKOK. Od 8 sierpnia 2018 r. możliwe jest również zastosowanie blokady wobec rachunków VAT prowadzonych do tych rachunków. Jest to